

LISÄTIETOA TV- JA RADIO-OHJELMIEN KORVAUKSISTA

Sisältö:

Televisio-ohjelmille maksettavat korvaukset

- + Miten korvaukset lasketaan?
- + Ohjelmien luokittelu eri ohjelmatyyppeihin
- + Televisio-ohjelmien ryhmäjakotaulukko
- + Televisio-ohjelmien käyttöintensiteetit
- + Televisio-ohjelmien korvauslajit

Radio-ohjelmille maksettavat korvaukset

- + Radio-ohjelmien ryhmäjakotaulukko
- + Radio-ohjelmien korvauslajit

Kopioiston tarjoamat muut tilityspalvelut

- + Journalistien uusintapalkkiot
- + Teatteri- ja Mediatyöntekijöiden liiton (Teme) korvaukset Yle Areenan vanhoista julkaisuista

Televisio-ohjelmille maksettavat korvaukset

Miten korvaukset lasketaan?

Televisio-ohjelmien tekijänoikeuskorvausten jako perustuu Kopioiston jäsenjärjestöjen vuosittain vahvistamiin tilitysperiaatteisiin. Tekijänoikeuskorvausten tilitysten perustana on korvauksensaajien oikeudenmukainen ja yhdenvertainen kohtelu.

Korvauksia ei makseta mainoksista, tietoisuista, lyhyemmistä uutislähetyksistä, chat-ohjelmista eikä ohjelmapuffeista.

Ohjelmasta maksettavan korvauksen määrään vaikuttavat seuraavat seikat:

Kesto

Pidemmät ohjelmat saavat samassa suhteessa enemmän korvauksia. Mainoksia ei lasketa mukaan kokonaiskesto.

Luovuus (ks. luokitusperiaatteet ja ryhmäjakotaulukko)

Kun ohjelman, esimerkiksi elokuvan, tekemiseen on osallistunut useita eri alojen luovan työn tekijöitä, sen tekemiseen käytetyn luovan panoksen määrä on suuri. Tällaisille ohjelmatyypeille

yyvitetään enemmän korvauksia tekijänoikeuskertoimen avulla. Kaikkien ohjelmatyyppien tekijänoikeuskertoimet löytyvät ryhmäjakotaulukosta.

Koostumus (ks. ryhmäjakotaulukko)

Yksittäisten tekijöiden ja esittäjien luovan panoksen määrä vaihtelee. Jotkut tekijät tai esittäjät vaikuttavat ohjelman koko sisältöön, esimerkiksi ohjaaja koko ohjelmaan, kun taas esimerkiksi graafikon panos näkyy vain ohjelman tietyissä osissa. Ohjelman eri tekijöille jakautuvat osuudet löytyvät ryhmäjakotaulukosta.

Käyttö (ks. televisio-ohjelmien käyttöintensiteetit)

Ohjelman tai ohjelmatyyppin todellinen käyttö (tallentaminen, esittäminen tai lainaaminen). Käyttö selviää joko käyttäjän, esimerkiksi kirjaston, tekemästä raportista tai käyttötutkimuksesta.

Kanavakerroin (ks. televisio-ohjelmien kanavakertoimet)

Kanavakerroin huomioi sen, kuinka paljon kotitaloudet (HYMATV) tai opettajat (OPKO) ovat tallentaneet tv-ohjelmia miltäkin tv-kanavalta. Korvauksia painotetaan tämän seikan mukaisesti, jotta korvaukset kohdistuvat entistä tarkemmin juuri niille ohjelmille, joita todellisuudessa tallennetaan.

Ohjelmien luokittelu eri ohjelmatyyppeihin

Jokainen televisiossa esitetty ohjelma sijoitetaan tiettyyn, Kopioston luokittelun mukaiseen ohjelmatyyppiin.

Ohjelmatyypit, joihin ohjelmat luokitellaan, ovat:

UUTISET (UUT)

Pääuutislähetykset ja teemalliset uutislähetykset lukuun ottamatta sähkeuutisia.

Esim. uutislähetykset, talous-, kulttuuri-, urheilu- ja viihde-uutiset.

TAPAHTUMATALTIOINNIT (TAP)

Taltioinnit etenevät kuvattavan tapahtuman ehdoilla ja pääsääntöisesti vallitsevissa oloissa.

Esim. urheilukilpailut, juhlat ja paraatit, jumalanpalvelukset, eduskunnan istunnot.

KILPAILU- JA AJANVIETEOHJELMAT (AVI)

Ohjelmat perustuvat yleensä valmiiseen formaattiin. Sellaiset reality-ohjelmat, joissa pääpaino on itse kilpailuilla.

Esim. tietokilpailut, visailut, pelit ja leikit (kuten Haluatko miljonääriksi, Arvostele mun illallinen, MasterChef, Suomen surkein kuski).

TOSI-TV –OHJELMAT (TTV)

Henkilön/henkilöiden tosi elämää seuraavat reality-ohjelmat tai sellaiset kilpailumuotoiset reality-ohjelmat, joissa seurataan samaa ryhmää koko tuotantokauden ajan ja ohjelma perustuu kilpailijoiden väliseen jännitteeseen.

Esim. Poliisit, Erilaiset perheet, Suomen tulli, Selviytyjät, Ensitreffit alttarilla.

KESKUSTELU- JA MAKASIINIOHJELMAT (KEM)

Keskusteluohjelmat perustuvat kahden tai useamman henkilön keskusteluun.

Makasiiniohjelmat koostuvat osista ja rakentuvat usein inserttien varaan.

Esim. Keskusteluohjelmat (kuten Inhimillinen tekijä, Pressiklubi, A-talk, Hjallis, Ajankohtaisen kakkosen teemaillat), makasiiniohjelmat (kuten A-studio, Ajankohtainen kakkonen, Huomenta Suomi, Strömsö, Kuningaskuluttaja), lasten makasiiniohjelmat (kuten Pikku Kakkonen), urheilukoosteet (kuten SM-liigan viikkomakasiini).

OSIN DRAMATISOIDUT OHJELMAT (DRO)

Asiaohjelmia, joihin sisältyy dramatisoituja osuuksia, mutta ohjelman pääpaino on kuitenkin asiaosuudessa. Dramatisoidut dokumentit.

Esim. Osa kieliohjelmista (kuten Famiglia Montalcino) ja opetusohjelmat, dramatisoidut dokumentaariset ohjelmat (kuten Valheen vangit, Poliisit – kotihälytys), näytellyt lastenohjelmat, joissa on valistus- ja/tai opetusnäkökulma.

REPORTAASIT JA DOKUMENTTIOHJELMAT (RED)

Ohjelmat perustuvat esiintyjän tai toimittajan puheeseen ja/tai haastatteluihin. Lähestymistapa on asialähtöinen ja pohjana on journalistinen käsikirjoitus.

Esim. Reportaasit (kuten Ulkolinja, MOT, Silminnäki), henkilökuvat (kuten Tekijänä), kerronnaltaan monimuotoiset asiaohjelmat (kuten Iskelmä Suomi, Tosi tarina), matkailuohjelmat (kuten Volga 30 päivässä).

ESTRADIOHJELMAT (EST)

Televisiota varten suunniteltuja tai televisioille sovitettuja monimuotoisia ohjelmia.

Esim. Konserttitaltioinnit (kuten Uuden musiikin kilpailu, Tangomarkkinat, Yle Live), varieteet ja revyyt (kuten UIT), palkintogaalat (kuten Venla-gaala, Jussi-gaala), oopperat.

SKETSIOHJELMAT JA PÄIVITTÄISSARJAT (SDR)

Käsikirjoitettuja, sarjamuotoisia ohjelmia, jotka on rakennettu saman idean ympärille ja toteutettu useimmiten samassa miljöössä.

Esim. Sketsit ja sketsisarjat (kuten Putous, YleLeaks, Siskonpeti), päivittäisdraama (kuten Uusi päivä, Salatut elämät), stand up ja improvisaatio-ohjelmat.

MUU FIKTIO (ANI, DOK, ELK, ELO, MUV)

Käsikirjoitettuja pisteohjelmia, TV-elokuvat ja –draamat, myös useampiosaiset ns. kausisarjat, kaikki animaatiot, dokumenttielokuvat, valkokankaalle tuotetut pitkät elokuvat.

- Animaatiot (ANI)
- Dokumenttielokuvat (DOK) (ns. Creative Documentaries), kuten Dokumenttiprojekti (usein); eheä taiteellinen ja elokuvakerrontaan perustuva kokonaisuus, jonka toivottava katsomispaikka on elokuvateatteri eli teoksella on ns. valkokangaskestävyys (tv-ohjelmia ei ole kategorisesti poissuljettu), kuten Ykkösdokumentti
- Musiikkivideot (MUV), jotka muodostavat itsenäisen elokuvallisen kokonaisuuden
- Tanssiteokset (ELK), runo- ja lausuntaohjelmat
- Lyhytelokuva (ELK) (fiktiiviset), kuten Uusi Kino
- Tv-elokuvat ja draamasarjat (ELK), kuten Kotikatsomo, Uusi Päivä, Syke

- Näytellyt lastenohjelmat (ELK)
- Elokvateatterileivitykseen tuotetut elokuvat (ELO)

Televisio-ohjelmien ryhmäjakotaulukko

Television ryhmäjakotaulukosta näet, miten ohjelmalle maksettava korvaus jakaantuu ohjelman eri tekijöiden kesken. Jos ohjelmassa on useampi samaan tekijäryhmään kuuluva tekijä (esim. kaksi käsikirjoittajaa), jakaantuu käsikirjoittajille maksettava osuus vielä näiden kesken.

Ohjelmatyypille määritetty tekijänoikeuskerroin on merkitty taulukon vasemmassa reunassa olevaan sarakkeeseen ohjelmatyypin perään.

RYHMÄJAKO-OSUUDET JA TEKIJÄNOIKEUSKERTOIMET

Ohjelmatyyppi: kerroin	Käsi- kirjoitus	Ohjaus	Kuvaus	Leikkaus	Lavastus	Puku- suunnittelu	Kuvitus	Näyttele- minen, tanssi	Musiikki	Selostus	Käännös	Ääni- suunnittelu
Uutiset (UUT): 0.5	60 %	20 %	10 %		5 %		5 %				(2%)	
Tapahtumataltioinnit (TAP): 0.5	25 %	45 %	20 %		(3%)				(5%)	10 %	(2%)	
Kilpailu- ja ajanvietto-ohjelmat (AVI): 0.5	55 %	15 %	10 %	(2%)	10 %		(4%)		(7%)	10 %	(12%)	
Tosi-tv -ohjelmat (TTV): 0.5	50 %	20 %	15 %	9 %	(10%)		(4%)		(7%)	6 %	(12%)	
Keskustelu- ja makasiini-ohjelmat (KEM): 1.5	55 %	31 %	5 %	(2%)	4 %		(3%)	(10%)	(10%)	5 %	(12%)	
Osin dramatisoidut ohjelmat (DRO): 2.5	53 %	30 %	6 %	3 %	3 %	(2%)	(4%)	(10%)	(7%)	5 %	(10%)	(2%)
Reportaazit ja dokumentti-ohjelmat (RED): 3	50 %	35 %	10 %	5 %	(2%)	(2%)	(2%)	(10%)	(7%)	(2%)	(12%)	
Estradiohjelmat (EST): 4	15 %	10 %	5 %	(2%)	4 %	(3%)	(1%)	(30%)	66 %	(2%)	(3%)	(2%)
Sketsiohjelmat ja päivittäissarjat (SDR): 6	24 %	18 %	7 %	(3%)	4 %	3 %		35 %	9 %	(1%)	(4%)	(2%)
Animaatiot (ANI): 8	21 %	21% x)	(5%)	4 %	(6%)		30 %	(25%)	12 %	(1%)	(6%)	12%
Dokumentti- elokuvat (DOK): 8	37,5 %	37,5 %	15 %	10 %				(10%)	(9%)	(1%)	(4%)	(2%)
Musiikkivideot (MUV): 8	5 %	25%	5 %	5 %	(3%)	(2%)	(10%)	(3%)	60%			
Muu fiktio (ELK, ELO): 8	17%	24%	5 %	3 %	4 %	3 %		35%	9%	(1%)	(3%)	(2%)

x) animaatiossa dubbauksen henkilöohjaukselle 2 %

Televisio-ohjelmien käyttöintensiteetit

Yksityisen kopioinnin korvauksen eli hyvitysmaksun (HYMATV) ja opetustallennuskorvauksen (OPKO) laskennassa käytetään käyttöintensiteettiä. Se perustuu Kopioston ulkopuolisella tutkimuslaitoksella teettämään mittaukseen siitä, miten suosittuja eri ohjelmatyypit ovat kotitalouksien ja koulujen tallennuksissa. Korvaukset ovat näiden korvauslajien osalta kompensatiota tallentamisesta, eivät esittämisestä. Saadut mittaustulokset suhteutetaan ohjelmien lähetysmääriin, jolloin saadaan esiin eri ohjelmatyyppien suhteellinen suosio toisiinsa nähden.

Käyttöintensiteetit vuoden 2017 tilityksissä

Ohjelmatyyppi	HYMATV	OPKO
Kilpailu- ja ajanvieteohjelmat (AVI)	3,32	0,00
Tosi-tv –ohjelmat (TTV)	1,11	0,00
Tapahtumataltioinnit (TAP)	1,21	0,26
Uutiset (UUT)	0,37	0,17
Keskustelu- ja makasiiniohjelmat (KEM)	0,94	0,41
Reportaasit ja dokumenttiohjelmat (RED)	0,61	2,98
Osin dramatisoidut ohjelmat (DRO)	0,61	2,98
Dokumenttielokuvat (DOK)	2,17	14,81
Musiikkivideot (MUV)	0,00	0,00
Estradiohjelmat (EST)	4,39	0,00
Sketsi- ja draamasarjat (SDR)	2,69	0,22
Animaatiot (ANI)	0,12	0,41
Muu fiktio (ELK)	1,69	0,46
Elokuvat (ELO)	1,69	0,00

Televisio-ohjelmien kanavakertoimet

Kanavakerroin huomioi sen, kuinka paljon kotitaloudet (HYMATV) tai opettajat (OPKO) ovat tallentaneet tv-ohjelmia miltäkin tv-kanavalta. Korvauksia painotetaan tämän seikan mukaisesti, jotta korvaukset kohdistuvat entistä tarkemmin juuri niille ohjelmille, joita todellisuudessa tallennetaan.

Kanavakertoimet vuoden 2017 tilityksissä

Kanava	HYMATV	OPKO
Yle TV1	2,18	0,64
Yle TV2	0,91	0,41
Yle Teema	0,58	0,48
Yle Fem	0,58	0,48
MTV3	2,01	0,13
SUB TV	0,58	0,00

Nelonen	1,40	0,00
AVA	0,58	0,00
FOX	0,58	0,00

Televisio-ohjelmien korvauslajit

Ohjelmalle voidaan maksaa korvauksia useammasta eri korvauslajista. Alla on selitetty lyhyesti, mistä kukin korvauslaji kertyy ja kenelle sitä voidaan maksaa.

Yksityisen käytön korvaus/hyvitysmaksu

Yksityisen käytön korvauksella eli hyvitysmaksulla kompensoidaan tekijöille ja esittäjille kuluttajien oikeutta tallentaa tv-ohjelmia yksityiseen käyttöön.

Kopiosto maksaa perityt korvaukset Yle TV1:n, Yle TV2:n, MTV3:n ja Nelosen lähettämien ohjelmien oikeudenomistajille. Lisäksi korvauksia maksetaan muutamien kanavien eniten tallennetuille ohjelmille (v. 2017 Yle Teema/Fem, Sub, AVA ja Liv).

Korvaukset tilitetään vakituksessa työsuhteessa työskenteleville ja freelancereille.

Opetustallennuskorvaus

Kouluissa saa Kopioston luvalla tallentaa Yle TV1:n, Yle TV2:n, Yle Teema/Femin sekä MTV3:n lähettämiä kotimaisia ja ulkomaisia ohjelmia. Tämän korvauksen piiriin eivät kuulu opetusohjelmat, elokuvateatteri- tai videolevitykseen tarkoitetut elokuvat (ELO), kilpailu- ja ajanvietteohjelmat (AVI), tosi-tv ohjelmat (TTV), ulkomaiset sarjat (SDR, ELK) ja ulkomaiset animaatiot (ANI).

Kopioston kautta tilitetään henkilökohtaiset korvaukset freelancereille. Ylen ja MTV3:n vakinaisessa palveluksessa olleiden oikeudenomistajien osuus siirretään [KOURA-koulutusrahastolle](#).

Yle Areena -korvaus

Opetustallennuskorvauksia maksetaan myös Yle Areenassa olevista (VOD) kotimaisista ohjelmista. Korvauksen piiriin eivät kuulu opetusohjelmat, elokuvateatteri- tai videolevitykseen tarkoitetut elokuvat (ELO), kilpailu- ja ajanvietteohjelmat (AVI), tosi-tv ohjelmat (TTV), ohjelmien uusinnat eivätkä ulkomaiset ohjelmat.

Korvaus tilitetään freelancereille.

TV Finland -korvaus

Ylen televisio-ohjelmia lähetetään myös Tukholman alueella TV Finland -kanavalla, johon on poimittu Yle TV1:n, Yle TV2:n ja Yle Teema/Femin kotimaisia ohjelmia.

Esittävät taiteilijat, kuten näyttelijät, ovat oikeutettuja korvauksiin vain suorien lähetysten osalta. Korvaus tilitetään freelancereille.

Laitoskäyttökorvaus

Yleisradion ja Kopioston välillä on sopimus Yle Tallennemyynnin televisio-ohjelmien levittämisestä tallenteina esimerkiksi sairaaloihin, vanhainkoteihin, vankiloihin, lastentarhoihin ja lähetystöihin. Korvaus tilitetään freelancereille.

Kirjastokäyttökorvaus

Kopioston ja kunnan välinen sopimus antaa kirjastoille oikeuden hankkia ja lainata Yle Tallennemyynnin ohjelmia. Korvaus tilitetään freelancereille.

Pohjoismainen kaapelijakelukorvaus

Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa tapahtuva paikallisten yleisradiokanavien jakelu, johon sisältyy suomalaisia ohjelmia. Esittävät taiteilijat, kuten näyttelijät, ovat oikeutettuja korvauksiin vain suorien lähetysten osalta. Korvaukset tilitetään vakituisessa työsuhteessa työskenteleville ja freelancereille.

Radio-ohjelmille maksettavat korvaukset

Radio-ohjelmien hyvitysmaksukorvaukset maksetaan freelancereille ja vakituudessa työsuhhteessa oleville tekijöille. Tiedot korvausten jakoperusteista yksittäisille tekijöille saamme kultakin av-alan jäsenjärjestöltä. Lisäksi radio-ohjelmien kirjasto- ja laitoskäytöstä maksetaan korvausta käyttötietojen perusteella.

Radio-ohjelmien ohjelmatyypit ovat:

Asiaohjelma

Erilaiset asiaohjelmat.

Luentaohjelmat

Luetut kuunnelmat.

Musiikkidokumentti

Esim. säveltäjästä kertova elämäkertadokumentti, joka sisältää musiikkinäytteitä.

Musiikkiohjelma

Pääasiallisesti musiikkia sisältävä ohjelma.

Kuunnelma

Näytellyt kuunnelmat.

Radio-ohjelmien ryhmäjakotaulukko

Radio-ohjelmien ryhmäjakotaulukosta näet, miten ohjelmalle maksettava korvaus jakaantuu ohjelman eri tekijöiden kesken. Jos ohjelmassa on useampi samaan tekijäryhmään kuuluva tekijä (esim. kaksi käsikirjoittajaa), jakaantuu käsikirjoittajille maksettava osuus vielä näiden kesken.

Ohjelmatyypille määritetty tekijänoikeuskerroin on merkitty taulukon vasemmassa reunassa olevaan sarakkeeseen ohjelmatyypin perään.

	Käsikirjoitus	Ohjaus	Luova säveltaide	Näytteleminen	Esittävä säveltaide	Selostus	Käännös
Asiaohjelma: 2	65 %	25 %	(3%)	10 %	(2%)	(5%)	(5%)
Luentaohjelma: 3	45 %	25 %	5 %	20 %	5,00 %	-	(5%)
Musiikkidokumentti: 3	30 %	15 %	30 %	(5%)	25 %	(3%)	(5%)
Musiikkiohjelma: 4	10 %	10 %	45 %	-	35 %	(3%)	(5%)
Kuunnelma: 5	30 %	20 %	5 %	40 %	5 %	-	(5%)

Radio-ohjelmien korvauslajit

Yksityisen kopioinnin korvaus / Hyvitysmaksu

Yksityisen kopioinnin korvauksiin ovat oikeutettuja valtakunnallisten radiokanavien kotimaisten ohjelmien (kuten kuunnelmat ja dokumentit) tekijät ja esittäjät. Yksityisen kopioinnin korvaus maksetaan Kopioston jäsenjärjestöjen ilmoittamille, vakituudessa työsuhteessa työskenteleville tekijöille ja esittäjille sekä freelancereille.

Laitoskäyttökorvaus

Yleisradion ja Kopioston välillä on sopimus radio-ohjelmien levittämisestä äänitallenteina esimerkiksi sairaaloihin, vanhainkoteihin, vankiloihin, lastentarhoihin ja lähetystöihin. Korvaukset laituskäytöstä maksetaan Yle Tallennemyynnistä ostettujen äänitallenteiden käyttötietojen perusteella. Korvaus tilitetään freelancereille.

Kirjastokäyttökorvaukset

Kopioston ja kunnan välinen sopimus antaa kirjastoille oikeuden lainata Yle Tallennemyynnin ohjelmia. Korvaus tilitetään freelancereille.

Kopioston tarjoamat muut tilityspalvelut

Journalistien uusintapalkkiot

Suomen Journalistiliitto ja Yleisradio ovat sopineet freelancer-journalisteja koskevista uusintapalkkioista radio- ja tv-ohjelmien osalta. Korvaukset kertyvät niistä ohjelmista, jotka on tehty Yhtyneet-sopimuksen piirissä ennen vuotta 2010. Kopiosto saa Yleisradiolta tiedot niistä uusituista ohjelmista, jotka kerryttävät tätä korvausta. Kopiosto on huolehtinut journalistien uusintapalkkioiden tilityksestä vuodesta 2011 lähtien.

Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liiton korvaukset Yle Areenan vanhoista julkaisuista

Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto ja Yleisradio ovat sopineet vähintään viisi vuotta vanhojen, Ylen omatuotantoa olevien draamaohjelmien korvauksista, jotka ovat katsottavissa Yle Areenassa. Korvauksia maksetaan freelancerina työskenteleville ohjaajille, lavastajille, pukusuunnittelijoille, tanssijoille ja koreografeille tv- ja radio-ohjelmista.

Kopiosto saa Yleisradiolta tiedot niistä ohjelmista, jotka kerryttävät tätä korvausta. Saadakseen näitä korvauksia, tekijän ei tarvitse olla Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liiton jäsen.

Kopiosto on huolehtinut näistä Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liiton korvausten tilityksistä vuodesta 2018 lähtien.